

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार
ग्राम विकास विभागांच्या अधिपत्याखालील
महाराष्ट्र विकास सेवा गट -अ व गट-ब
संवर्गातील पदे शासन सेवेत दिव्यांगासाठी
सुनिश्चित करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: मविसे-१०२१/प्र.क्र.४५/२०२१/आस्था-३

बांधकाम भवन, २५ मझबान पथ

फोर्ट, मुंबई - ४०० ००१.

दिनांक :-११ जून २०२१.

वाचा -

- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६
- २) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय , नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन परिपत्रक क्र.दिव्यांग - २०१९ / प्र.क्र.२५१ / दि.क्र.२, दि.१२.११.२०२०.
- ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन परिपत्रक क्र.दिव्यांग - २०१९ / प्र.क्र.२५१ / दि.क्र.२, दि.०२.०२.२०२१.
- ५) दिव्यांगासाठी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल रिट याचिका (स्टॅप) क्र.५८/२०२१, प्रकरणी दि.२८.०१.२०२१ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार गठीत करण्यात आलेल्या तज्ज्ञ समितीचे दिनांक ०१.०६.२०२१ चे इतिवृत्त.

प्रस्तावना -

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दिनांक ०७.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये, राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सूचना निर्गमित केल्या आहेत. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगांसाठी शासन सेवेतील

पदांची पद सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे . यासाठी केंद्र शासनाने दिनांक ०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी प्रसिध्द केली आहे . त्यामध्ये नमूद केल्यानुसार केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती केलेली गट -अ ते गट-ड मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत अशा पदांबाबत, केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेल्या यादीतील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरूप व प्रचलित वेतनश्रेणी राज्य शासन सेवेतील पदांशी समान आहेत , अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी राज्य शासन सेवेतील ती पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित राहतील अशा सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दिनांक ०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहेत. केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली, यांच्या दिनांक ०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदांमध्ये या विभागाच्या अधिपत्याखालील महाराष्ट्र विकास सेवा गट-अ संवर्गातील गट विकास अधिकारी व गट-ब संवर्गातील सहायक गट विकास अधिकारी ही पदे सुनिश्चित करण्यात आलेली नाहीत . मा.उच्च न्यायालय, मुंबई रिट याचिका (स्टॅप) क्र.५८/२०२१, प्रकरणी दि .२८.०१.२०२१ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार दिव्यांगांसाठी शासन सेवेत पदे सुनिश्चित करण्याकरीता तज्ञ समितीची नेमणूक करण्यात आली आहे .

दिव्यांगांसाठी शासन सेवेत पदे सुनिश्चित करण्यासाठीच्या तज्ञ समितीच्या दिनांक २२ व २३ फेब्रुवारी, २०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत समितीने या विभागाच्या अधिपत्याखालील महाराष्ट्र विकास सेवा गट-अ व गट-ब संवर्गातील दिव्यांगांसाठी शासन सेवेत, पदे सुनिश्चित करण्याबाबत शिफारस केली असून त्यानुषंगाने सदर पदे सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

या विभागाच्या अधिपत्याखालील महाराष्ट्र विकास सेवा गट-अ संवर्गातील गट विकास अधिकारी ,उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी व अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी (निवडश्रेणी) व महाराष्ट्र विकास सेवा गट-ब संवर्गातील सहायक गट विकास

अधिकारी ही पदे, या शासन निर्णयान्वये, दिव्यांगांसाठीच्या नवीन प्रवर्गासह विवरणपत्र “अ” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

२. सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०६१०१४३४४१९१२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(परमेश्वर बाबर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई,
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई,
- ४) मा.मंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव,
- ५) मा.राज्यमंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव,
- ६) मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय मुंबई,
- ७) मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) अपर मुख्य सचिव (ग्रा.वि. व पं.रा.) बांधकाम भवन, २५, मर्झबान पथ, मुंबई,
- ९) प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) आयुक्त (दिव्यांग कल्याण), ३ चर्च रोड, पुणे,
- ११) निवड नस्ती (आस्था-३ / ३ अ).

शासन निर्णय क्रमांक: मविसे-१०२१/प्र.क्र.४५/२०२१/आस्था-३, दि.११ जून २०२१ सोबतचे

विवरणपत्र-अ

अ.क्र .	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
१.	सहायक गट विकास अधिकारी गट-ब	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C,	a) B, LV b) D, HH c) OL, BL, OA, BA, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, DW, AAV, MDy d) MD involving (a) to (d) above	<p>महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या १९५९ अंतर्गत कलम ९८ व सदर अधिनियमान्वये केलेल्या नियमांच्या तरतुदींच्या अधीनतेने :-</p> <p>१) मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांच्या सर्वसाधारण आदेशांच्या अधिनतेने पंचायत समितीच्या नियंत्रणाखाली काम करणाऱ्या जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ किंवा वर्ग-४ च्या सेवेतील अधिकाऱ्यांना किंवा कर्मचाऱ्यांना अनुपस्थिती रजा मंजूर करणे.</p> <p>२) अशा कोणत्याही अधिकारी/कर्मचाऱ्याकडून कोणतीही माहिती , विवरण, विवरणपत्र, हिशोब, अहवाल किंवा स्पष्टीकरण मागविणे.</p> <p>३) पंचायत समितीच्या सभांच्या कामकाजाशी संबंधित असलेली सर्व कागदपत्रे व दस्तऐवज आपल्या अभिरक्षेत ठेवणे.</p> <p>४) या अधिनियमान्वये किंवा त्याखाली अन्यथा तरतुद केली असेल त्याव्यतिरिक्त एरवी या अधिनियमाच्या तरतुदीत गटात कार्यान्वित करण्यासाठी त्या गटात कार्यकारी अधिकारांचा वापर करणे.</p> <p>५) कलम १५५, पोटकलम (६) आणि कलम-१८८ या खाली पंचायत समितीस प्रदेय</p>	<p>काम मुख्यालयामध्ये बसून किंवा मुख्यालयाबाहेर करवायाचे आहे . मुख्यालयाबाहेरचे काम मुख्यत्वे करुन सहकाऱ्यांशी सुसंवाद साधून तसेच एकट्याने करण्याचे आहे . कामाचे ठिकाण चांगले प्रकाशमान राहील. आवश्यकता असल्यास नेमून दिलेले काम सॉफ्टवेअर, साधन व उपयंत्राच्या मदतीने करू शकतो.</p>

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
				<p>असणाऱ्या अनुदानाच्या किंवा अनुदानांच्या रक्कमांतून पैसे काढणे व संवितरीत करणे.</p> <p>६) गट अनुदानातून हाती घ्यावयाच्या कामांच्या व विकास परियोजनेच्या संबंधात राज्य शासनाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात येईल त्याप्रमाणे मालमत्ता संपादन करण्यास मंजूरी देण्याच्या अधिकारांचा वापर करणे.</p> <p>याशिवाय ग्रामपंचायत यांच्या मासिक सभा व ग्रामसंभांचे सनियंत्रण , पंचायत समिती स्तरावरील पूर्ण टपालाची पाहणी , वाटप व आवक-जावक, कोर्ट प्रकरणे/कायदे विषयक बाबींचे नियंत्रण , राबवण्यात येणाऱ्या अभियानांच्या कामाविषयीचे सनियंत्रण , विधीमंडळ समित्यांचे अनुपालन अहवाल , पंचायत समितीचा अर्थसंकल्प तयार करणे, तपासणी अहवाल सादर करणे , वरीष्ठ स्तरावरून नेमून दिलेले कामकाज पाहणे, गट विकास अधिकारी दौऱ्यावर असतील अशा वेळी निवासी प्रशासकीय अधिकारी म्हणून दैनंदिन कामकाज पाहणे.</p>	
२.	गट विकास अधिकारी गट-अ	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C,	<p>a) B, LV</p> <p>b) D, HH</p> <p>c) OL, BL, OA, BA, OAL, BLOA, BLA,</p>	<p>१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९६ अन्वये त्यांच्यावर लादण्यात आलेल्या किंवा त्यांच्याकडे निहित केलेली कर्तव्ये व कार्ये पार पाडणे.</p> <p>२) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या</p>	काम मुख्यालयामध्ये बसून किंवा मुख्यालयाबाहेर करवायाचे आहे . मुख्यालयाबाहेरचे काम मुख्यत्वे करून सहकाऱ्यांशी सुसंवाद साधून तसेच एकट्याने करण्याचे आहे . कामाचे ठिकाण चांगले प्रकाशमान राहिल. आवश्यकता असल्यास नेमून दिलेले काम सॉफ्टवेअर, साधन व उपयंत्राच्या मदतीने करू

अ.क्र .	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
			<p>CP, LC, DW, AAV, MDy</p> <p>d) MI</p> <p>e) MD involving (a) to (d) above</p>	<p>अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९९ आणि सदर अधिनियमान्वये केलेल्या नियमांच्या तरतुदीस अधीन राहून या विभागाशी संबंधित असलेल्या कामांच्या व विकास परियोजनांच्या बाबतीत तांत्रिक मंजूरी देणे.</p> <p>३) प्रत्येक वर्षी अधिपत्याखाली विभागात काम करणाऱ्या अधिकारी /कर्मचाऱ्यांच्या कामांचे मुल्यमापन करणे व त्याबाबतचे आपले मत गोपनीय रित्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडे पाठविणे.</p> <p>४) आज्ञापणामूळे किंवा इतर वाजवी कामामुळे प्रतिबंध झाला नसेल तर, जिल्हा परिषदेच्या व जिचा तो सचिव असेल अशा समितीच्या प्रत्येक सभेस हजर राहणे आणि पीठासन प्राधिकाऱ्याच्या परवानगीने सभेत जिच्यावर चर्चा चालू असेल अशा बाबींच्या संदर्भात माहिती किंवा स्पष्टीकरण देणे.</p> <p>५) ग्रामपंचायत यांच्या मासिक सभा व ग्रामसंभांचे सनियंत्रण , पंचायत समिती स्तरावरील पूर्ण टपालाची पाहणी , वाटप व आवक-जावक, कोर्ट प्रकरणे/कायदे विषयक बाबींचे नियंत्रण , राबवण्यात येणाऱ्या अभियानांच्या कामाविषयीचे सनियंत्रण , विधीमंडळ समित्यांचे अनुपालन अहवाल , पंचायत समितीचा अर्थसंकल्प तयार करणे, तपासणी अहवाल सादर करणे , वरीष्ठ</p>	शकतो.

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
				<p>स्तरावरून नेमून दिलेले कामकाज पाहणे, गट विकास अधिकारी दौऱ्यावर असतील अशा वेळी निवासी प्रशासकीय अधिकारी म्हणून दैनंदिन कामकाज पाहणे.</p> <p>६) जिल्ह्यात पंचायतीच्या स्थापनेस उत्तेजन देण्यासाठी व त्यांच्या वाढीस व विकासास प्रोत्साहन देण्यासाठी अधिनियमाचे कलम १३८, पोट कलम (१) अन्वये सोपविलेल्या कर्तव्याच्या मर्यादेपर्यंत आवश्यक ती उपाययोजना करणे.</p> <p>७) ग्रापंचायतीचे कार्य परिणामकारक होण्याकरता आवश्यक तो सल्ला देणे व मार्गदर्शन करणे.</p> <p>८) पंचायतीच्या हिशोबांची तपासणी करणे आणि ते योग्य रितीने ठेवण्यात येतात किंवा नाही ते आणि पैशाची अफरातफर किंवा दुरुपयोग न होऊ देणे याकडे लक्ष पुरविणे.</p> <p>९) मुंबई ग्रामपंचायत (जिल्हा ग्रामपंचायत अधिकाऱ्यांचे कामे) नियम १९५९ सोबत जोडलेल्या नमूना -अ मध्ये जिल्ह्यातील पंचायतींचे नोंदणी पुस्तक ठेवणे.</p> <p>१०) पंचायतीचा वार्षिक/प्रशासकीय अहवाल तयार करण्यासाठी वेळोवेळी आवश्यक वाटतील असे अहवाल मागविणे.</p> <p>११) खेड्यात दौरे काढणे व सरकार वेळोवेळी निर्देश देईल त्याप्रमाणे पंचायतींची तपासणी करणे व पंचायतींचे कामकाज पहाणे.</p>	

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
				<p>१२) पंचायतीच्या बाबतीत गावातील लोंकामध्ये काही वाद आल्यास त्यांची मने वळवून व समझोता करून तो मिटविणे.</p> <p>१३) पंचायतीच्या काराभाराबाबतीत गावातील लोंकामध्ये काही तक्रार आल्यास त्या ऐकून घेणे व शक्य झाल्या त्याचठिकाणी तक्रारीचा निपटारा करणे.</p> <p>१४) पंचायतीची दफ्तरे तपासणे व प्रत्येक पंचायतीचा चिटणीस आपली कर्तव्ये योग्य रितीने पार पाडतो किंवा नाही हे पाहणे.</p> <p>१५) स्त्रियांनी पंचायतीच्या कामकाजात सक्रिय भाग घेण्याबाबत त्यांचे मन वळविणे.</p> <p>१६) पंचायतीचा मासिक व वार्षिक अहवाल तयार करणे.</p> <p>१७) मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडून सोपविण्यात आलेली इतर कामे/कर्तव्य पार पाडणे.</p>	
३.	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C,	<p>a) B, LV</p> <p>b) D, HH</p> <p>c) OL, BL, OA, BA, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, DW, AAV, MDy</p> <p>d) MI</p>	<p>१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९६ अन्वये त्यांच्यावर लादण्यात आलेल्या किंवा त्यांच्याकडे निहित केलेली कर्तव्ये व कार्ये पार पाडणे.</p> <p>२) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९९ आणि सदर अधिनियमान्वये केलेल्या नियमांच्या तरतुदीस अधीन राहून या विभागाशी संबंधित</p>	काम मुख्यालयामध्ये बसून किंवा मुख्यालयाबाहेर करवायाचे आहे. मुख्यालयाबाहेरचे काम मुख्यत्वे करून सहकाऱ्यांशी सुसंवाद साधून तसेच एकट्याने करण्याचे आहे. कामाचे ठिकाण चांगले प्रकाशमान राहिल. आवश्यकता असल्यास नेमून दिलेले काम सॉफ्टवेअर, साधन व उपयंत्राच्या मदतीने करू शकतो.

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
			e) MD involving (a) to (d) above	<p>असलेल्या कामांच्या व विकास परियोजनांच्या बाबतीत तांत्रिक मंजूरी देणे.</p> <p>३) प्रत्येक वर्षी अधिपत्याखाली विभागात काम करणाऱ्या अधिकारी /कर्मचाऱ्यांच्या कामांचे मुल्यमापन करणे व त्याबाबतचे आपले मत गोपनीय रित्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडे पाठविणे.</p> <p>४) आज्ञापणामूळे किंवा इतर वाजवी कामामुळे प्रतिबंध झाला नसेल तर, जिल्हा परिषदेच्या व जिचा तो सचिव असेल अशा समितीच्या प्रत्येक सभेस हजर राहणे आणि पीठासन प्राधिकाऱ्याच्या परवानगीने सभेत जिच्यावर चर्चा चालू असेल अशा बाबींच्या संदर्भात माहिती किंवा स्पष्टीकरण देणे.</p> <p>५) जिल्ह्यात पंचायतीच्या स्थापनेस उत्तेजन देण्यासाठी व त्यांच्या वाढीस व विकासास प्रोत्साहन देण्यासाठी अधिनियमाचे कलम १३८, पोट कलम (१) अन्वये सोपविलेल्या कर्तव्याच्या मर्यादेपर्यंत आवश्यक ती उपाययोजना करणे.</p> <p>६) ग्रापंचायतीचे कार्य परिणामकारक होण्याकरता आवश्यक तो सल्ला देणे व मार्गदर्शन करणे.</p> <p>७) पंचायतीच्या हिशोबांची तपासणी करणे आणि ते योग्य रितीने ठेवण्यात येतात किंवा नाही ते आणि पैशाची अफरातफर किंवा दुरुपयोग न होऊ देणे याकडे लक्ष पुरविणे.</p>	

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
				<p>८) खेड्यात दौरे काढणे व सरकार वेळोवेळी निर्देश देईल त्याप्रमाणे पंचायतीची तपासणी करणे व पंचायतीचे कामकाज पहाणे.</p> <p>९) मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडून सोपविण्यात आलेली इतर कामे/कर्तव्य पार पाडणे.</p>	
४.	अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी	S,ST,W,BN ,L,KC,PP,M F,SE,H,C,	<p>a) B, LV</p> <p>b) D, HH</p> <p>c) OL, BL, OA, BA, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, DW, AAV, MDy</p> <p>d) MI</p> <p>e) MD involving (a) to (d) above</p>	<p>१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९६ अन्वये त्यांच्यावर लादण्यात आलेल्या किंवा त्यांच्याकडे निहित केलेली कर्तव्ये व कार्ये पार पाडणे.</p> <p>२) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९९ आणि सदर अधिनियमान्वये केलेल्या नियमांच्या तरतुदीस अधीन राहून या विभागाशी संबंधित असलेल्या कामांच्या व विकास परियोजनांच्या बाबतीत तांत्रिक मंजूरी देणे.</p> <p>३) प्रत्येक वर्षी अधिपत्याखाली विभागात काम करणाऱ्या अधिकारी /कर्मचाऱ्यांच्या कामांचे मुल्यमापन करणे व त्याबाबतचे आपले मत गोपनीय रित्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडे पाठविणे.</p> <p>४) आज्ञापणामूळे किंवा इतर वाजवी कामामुळे प्रतिबंध झाला नसेल तर, जिल्हा परिषदेच्या व जिचा तो सचिव असेल अशा समितीच्या प्रत्येक सभेस हजर राहणे आणि पीठासन</p>	<p>काम मुख्यालयामध्ये बसून किंवा मुख्यालयाबाहेर करवायाचे आहे. मुख्यालयाबाहेरचे काम मुख्यत्वे करून सहकाऱ्यांशी सुसंवाद साधून तसेच एकट्याने करण्याचे आहे. कामाचे ठिकाण चांगले प्रकाशमान राहील. आवश्यकता असल्यास नेमून दिलेले काम सॉफ्टवेअर, साधन व उपयंत्राच्या मदतीने करू शकतो.</p>

अ.क्र .	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
				<p>प्राधिकाऱ्याच्या परवानगीने सभेत जिच्यावर चर्चा चालू असेल अशा बाबींच्या संदर्भात माहिती किंवा स्पष्टीकरण देणे.</p> <p>५) जिल्ह्यात पंचायतीच्या स्थापनेस उत्तेजन देण्यासाठी व त्यांच्या वाढीस व विकासास प्रोत्साहन देण्यासाठी अधिनियमाचे कलम १३८, पोट कलम (१) अन्वये सोपविलेल्या कर्तव्याच्या मर्यादेपर्यंत आवश्यक ती उपाययोजना करणे.</p> <p>६) खेड्यात दौरे काढणे व सरकार वेळोवेळी निर्देश देईल त्याप्रमाणे पंचायतीची तपासणी करणे व पंचायतीचे कामकाज पहाणे.</p> <p>७) मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडून सोपविण्यात आलेली इतर कामे/कर्तव्य पार पाडणे.</p>	
५.	अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी (निवडश्रेणी)	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C,	<p>a) B, LV</p> <p>b) D, HH</p> <p>c) OL, BL, OA, BA, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, DW, AAV, MDy</p> <p>d) MI</p>	<p>१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९६ अन्वये त्यांच्यावर लादण्यात आलेल्या किंवा त्यांच्याकडे निहित केलेली कर्तव्ये व कार्ये पार पाडणे.</p> <p>२) महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम ९९ आणि सदर अधिनियमान्वये केलेल्या नियमांच्या तरतुदीस अधीन राहून या विभागाशी संबंधित असलेल्या कामांच्या व विकास परियोजनांच्या बाबतीत तांत्रिक मंजूरी देणे.</p>	काम मुख्यालयामध्ये बसून किंवा मुख्यालयाबाहेर करवायाचे आहे. मुख्यालयाबाहेरचे काम मुख्यत्वे करून सहकाऱ्यांशी सुसंवाद साधून तसेच एकट्याने करण्याचे आहे. कामाचे ठिकाण चांगले प्रकाशमान राहील. आवश्यकता असल्यास नेमून दिलेले काम सॉफ्टवेअर, साधन व उपयंत्राच्या मदतीने करू शकतो.

अ.क्र .	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्य	शेरा
			e) MD involving (a) to (d) above	<p>३) प्रत्येक वर्षी अधिपत्याखाली विभागात काम करणाऱ्या अधिकारी /कर्मचाऱ्यांच्या कामांचे मुल्यमापन करणे व त्याबाबतचे आपले मत गोपनीय रित्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडे पाठविणे.</p> <p>४) आज्ञापणामूळे किंवा इतर वाजवी कामामुळे प्रतिबंध झाला नसेल तर, जिल्हा परिषदेच्या व जिचा तो सचिव असेल अशा समितीच्या प्रत्येक सभेस हजर राहणे आणि पीठासन प्राधिकाऱ्याच्या परवानगीने सभेत जिच्यावर चर्चा चालू असेल अशा बाबींच्या संदर्भात माहिती किंवा स्पष्टीकरण देणे.</p> <p>५) जिल्ह्यात पंचायतीच्या स्थापनेस उत्तेजन देण्यासाठी व त्यांच्या वाढीस व विकासास प्रोत्साहन देण्यासाठी अधिनियमाचे कलम १३८, पोट कलम (१) अन्वये सोपविलेल्या कर्तव्याच्या मर्यादेपर्यंत आवश्यक ती उपाययोजना करणे.</p> <p>६) खेड्यात दौरे काढणे व सरकार वेळोवेळी निर्देश देईल त्याप्रमाणे पंचायतींची तपासणी करणे व पंचायतींचे कामकाज पहाणे.</p> <p>७) मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडून सोपविण्यात आलेली इतर कामे/कर्तव्य पार पाडणे.</p>	

Abbreviations :-

Sr.No	Abbreviation	Long Form	Sr.No	Abbreviation	Long Form
1.	S	Sitting	17.	OL	One Leg
2.	ST	Standing	18.	BL	Both Leg
3.	W	Walking	19.	OAL	One Arm & One Leg
4.	BN	Bending	20.	LC	Leprosy Cured
5.	L	Lifting	21.	DW	Dwarfism
6.	KC	Kneeling & Crouching	22.	AAV	Acid Attack Victim
7.	PP	Pulling & Pushing	23.	MD	Multiple Disabilities
8	MF	Manipulation by fingers	24.	OA	One Arm
9.	SE	Seeing	25.	BA	Both Arm
10.	H	Hearing	26	BLOA	Both Leg & One Arm
11.	C	Communication	27	BLA	Both Legs Arms
12.	D	Deaf	28	MI	Mental Illness
13	CP	Cerebral Plasy	29	Mdy	Muscular Dystrophy
14.	B	Blind	—	--	--
15.	LV	Low Vision	—	--	--
16.	HH	Hearing Handicapped	—	--	—